Eiropas diena 2026

LATVIJAS UN EIROPAS ABC

Aa

AUSTRIJA

AIZSARDZĪBA
Par Latvijas drošību rūpējas ikviens Latvijas iedzīvotājs, Nacionālie bruņotie spēki un sabiedrotie NATO.

AUGĻI – programma "Piens un augļi skolai" nodrošina skolēniem iespēju saņemt bezmaksas augļus un dārzeņus.

Āā

ĀRZEMES – zemes un valstis, kas atrodas aiz savas zemes, valsts robežām.

ĀRSTS – Latvijā strādā ļoti labi ārsti. Katru gadu pie mums brauc vairāki simti citu valstu studentu mācīties medicīnu.

Bb

BELĢIJA

BULGĀRIJA

BRĪVĪBA
Ļauj rīkoties un uzvesties pēc saviem uzskatiem, nepakļaujoties kādai varai, taču ievērojot citu cilvēku tiesības.

BALTIJAS JŪRA
Latvija atrodas pie Baltijas jūras.

BALSSTIESĪBAS
Personas tiesības balsot, lemt, izteikt savu viedokli. Arī Tu vari balsot – par skolēnu pašpārvaldi, klases vecāko un citiem jautājumiem.

Cc

CILVĒKS

CIEŅA – attieksme un izturēšanās pret citiem, atzīstot citu spējas, zināšanas un šo cilvēku vērtību.

Čč

ČEHIJA

ČEMPIONS
Latvijas vārdu pasaulē nes dažādu sporta veidu čempioni un izcili sportisti: Martins Dukurs, Aļona Ostapenko, u.c.

Dd

DĀNIJA

DEPUTĀTI
Tautas pārstāvji, kurus tauta ievēlē vēlēšanās pašvaldībā, Saeimā un Eiropas Parlamentā.

DEMOKRĀTIJA – politiska iekārta, kurā vara pieder tautai. Latvija un citas Eiropas Savienības valstis ir demokrātiskas.

Ee

Eiropas eksāmens
7., 8., 9. maijs
esmaja.lv

EIRO
Tā ir oficiālā valūta 20 Eiropas Savienības dalībvalstīs, arī Latvijā.

EIROPA – pasaules daļa, kas atrodas Eirāzijas kontinentā.

EIROPIETIS – ikviens Eiropas iedzīvotājs, arī ikviens no mums.

EIROPAS SAVIENĪBA
27 Eiropas valstu apvienība. Valstis sadarbojas, tām ir kopīgas vērtības.

Ēē

ĒKA
Eiropas Parlaments Strasbūrā.

Ff

FRANCIJA

FAKTS
Reāls, patiess notikums, parādība.

Gg

GRIEĶIJA

GALVASPILSĒTA
Latvijas galvaspilsēta ir Rīga. Igaunijas galvaspilsēta ir Tallina, Lietuvas galvaspilsēta ir Viļņa.

Ģģ

ĢIMENE

ĢERBONIS
Latvijas ģerbonis.

Hh

HORVĀTIJA

HIMNA – Latvijas himna ir "Dievs, svētī Latviju!". To sacerējis Baumaņu Kārlis.
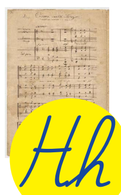
Ii

ITĀLIJA

IGAUNIJA

IEDZĪVOTĀJI
Eiropas Savienības valstu iedzīvotājus vieno kopējas vērtības, tiesības un pienākumi.

Īī

ĪRIJA

ĪPAŠĪBAS
Mums katram ir kāda īpašība, kas padara mūs īpašus. Kādas mūsu īpašības citam patīk vairāk, citas – mazāk.

Jj

JŪTAS
Ikvienai dzīvai būtnei ir jūtas, ko citi nedrīkst aizskart.

Kk

KIPRA

KALNS – Latvijas augstākais kalns ir Gaiziņš. Tā augstums ir 312 m. Augstākais kalns Eiropas Savienībā ir Monblāns (Francija) – 4807 m.

Ķķ

ĶEKATAS
Eiropas Savienībā ikviena valsts saglabā savas kultūras tradīcijas. Latviešu sentēvu tradīcija ir ķekatās iešana. Citās valstīs nozīmīga tradīcija ar pārģērbšanos ir karnevāls.

Ll

LATVIJA

LIETUVA

LUKSEMBURGA

LIKUMS
Likumus Latvijā pieņem Saeima.

Ļļ

ĻAUDIS
Eiropas Savienībā dzīvo apmēram 448 miljoni ļaužu. Vācijā dzīvo vairāk nekā 80 miljoni ļaužu. Tā ir lielākā Eiropas Savienības valsts iedzīvotāju skaita ziņā.

Mm

MALTA

MIERS – Eiropas Savienība tika izveidota, lai izbeigtu karus Eiropas valstu starpā un nodrošinātu ilglaicīgu mieru.

MOTO – Eiropas Savienības moto ir "Vienoti dažādībā". Moto raksturo galveno Eiropas Savienības ideju.

Nn

NĪDERLANDE

NOTEIKUMI
nosaka, ko drīkst vai nedrīkst darīt. Noteikumi ir arī ģimenē, klasē un skolā.

Ņņ

ŅEMT
Lai tavas domas ņemtu vērā, ir svarīgi tās pateikt!

Oo

OZOLS
Latvijas nacionālie koki ir liepa un ozols.

ODA – cildinošs, svinīgs dzejolis, kas veltīts kādam nozīmīgam notikumam vai personai. Eiropas Savienības himnas nosaukums ir "Oda priekam".

Pp

POLIJA

PORTUGĀLE

PASE – personu apliecinošs dokuments. Pase vai identifikācijas karte (ID) jāņem līdzi, dodoties ceļojumā.

POLITIKA – sabiedrības un valsts vadīšana, valsts lietu kārtošana, attiecības starp dažādiem sabiedrības slāņiem, dažādām tautām un valstīm.

Rr

RUMĀNIJA

ROBEŽA – uz lielākās daļas Eiropas Savienības valstu savstarpējām robežām nav robežkontroles, tāpēc ir vieglāk ceļot. To sauc par Šengenas zonu.

Ss

SOMIJA

SPĀNIJA

SLOVĀKIJA

SLOVĒNIJA

SKOLA – vieta, kur apgūt zināšanas un prasmes, darboties skolas pašpārvaldē, piedalīties skolas dzīves uzlabošanā.

Šš

ŠŪMANS
Lai izbeigtu karus Eiropas valstu starpā, 1950. gada 9. maijā Robērs Šūmans teica: "Pietiek karot! Eiropai jābūt vienotai." Tas ir izdevies!

Tt

TAUTA
Vēsturiski izveidojusies cilvēku kopība, kurai ir kopīga valoda, apdzīvota teritorija u.c.

Uu

UNGĀRIJA

UPE – Latvijas likteņupe ir Daugava. Garākā Eiropas upe ir Volga. Otra garākā upe Eiropā ir Donava. Tā tek caur desmit Eiropas valstīm un caur četru valstu galvaspilsētām.

Ūū

ŪDENS

ŪDENSZĪME
Eiro banknošu izgatavošanā izmanto modernas iespiedtehnoloģijas. Banknotēm ir arī vairāki labi saskatāmi elementi, kas tās nodrošina pret viltošanu – piemēram, ūdenszīmes.

Vv

VĀCIJA

VALSTS VALODA
Latvijā valsts valoda ir latviešu valoda.

VĒLĒŠANAS – demokrātiska rīcība, kurā vēlētājs nobalso par saviem pārstāvjiem, piemēram, klasē, skolā, pašvaldībā, Saeimā un Eiropas Parlamentā.

Zz

ZVIEDRIJA

ZAĻĀ DOMĀŠANA
Videi saudzīgs dzīvesveids.

ZVAIGZNES
Eiropas Savienības karogā attēlots 12 zelta zvaigžņu aplis uz zila fona. Zvaigznes simbolizē Eiropas tautu vienotības, solidaritātes un harmonijas ideālus.

Žž

ŽURNĀLISTS
vāc faktus un informāciju, apkopo, apraksta un vēsta to plašākai sabiedrībai. Atklāj notikumu būtību un paziņo to kādam lielākam cilvēku kopumam – pilsētai, valstij, kontinentam, pasaulei. Žurnālisti strādā laikrakstos, žurnālos, radio un televīzijā, kā arī internetā.

Eiropas Komisija

Eiropas eksāmens
7., 8., 9. maijs
esmaja.lv

EUROPE DIRECT